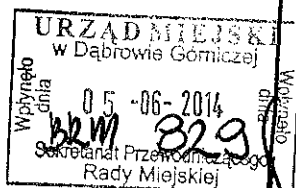

PREZYDENT MIASTA
DĄBROWY GÓRNICZEJ
woj. śląskie

Dąbrowa Górnicza, 03.06.2014r.

WER.0003.7.2014

S. P. Kościelny

Pani Katarzyna Zagajska
Radna Rady Miejskiej
w Dąbrowie Górniczej
w miejscu

[Signature]

**dot.: Pani interpelacji z dnia 20.05.2014r. nr BRM.0003.1077.2014 w sprawie
dzielnic Ujejsce rejon ulicy Wysoka.**

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano wzmożone występowanie krocionoga piskowego na terenach dzielnic miasta Dąbrowy Górniczej. W oparciu o zebrane informacje w latach ubiegłych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Katedry Ochrony Lasu i Ekologii- SGGW w Warszawie, Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu krocionóg piskowy to szeroko rozpowszechnione w Europie zwierzę z grupy zwierząt nazywanych wijami. Żyjąc w wierzchniej warstwie gleby odżywia się butwiejącymi szczątkami roślin, pędami kiełkujących nasion, młodymi korzonkami, owocami, bulwami i grzybami. Zasiedla zwykle wilgotne miejsca tj. środowiska leśne i zaroślowe, łąki i pola preferując wprawdzie stanowiska na otwartym terenie trawiastym i ugorach. Po przezimowaniu we wgłębieniach, szczelinach lub wygrzebanych jamkach w ziemi w poszukiwaniu miejsc suchych krocionogi przemieszczają się powoli ruchem płynnym, utrzymując cały czas raz obrany kierunek bez względu na omijane przeszkody lub nie, co uzależnione jest od szorstkości napotkanych powierzchni. W okresie od miesiąca maja do sierpnia przemieszczają się w kierunku siedzib ludzkich, pomieszczeń i budynków wyróżniających się w krajobrazie gabarytem i jasnymi elewacjami, kontrastującymi z tłem otoczenia, zlokalizowanymi w pierwszym rzędzie zabudowy (wydaje się, że te wyposażone w stosunkowo dobry wzrok zwierzęta preferują takie właśnie warunki otoczenia). Ponadto w dużej liczbie gromadzą się na trawnikach, wokół domów, na ścianach budynków, w piwnicach oraz wchodzą również do wnętrza pomieszczeń. Wędrujące krocionogi stają się uciążliwe dla człowieka ponieważ dość sprawnie wspinają się po murach i przedostają się do pomieszczeń. Problem odnosi się więc bardziej do względów natury estetycznej i sanitarnej, a potęgowany jest bardzo nieprzyjemnym zapachem wydzielanych przez krocionogi sekrecji obronnych. Korzystając z wolnych od przeszkód dróg, przemieszczają się one dość szybko, a napotkane bariery, jeżeli są wystarczająco szorstkie, pokonują lub omijają.

Przyczynami ich występowania jest zaprzestanie rolniczej działalności gospodarczej skutkującej powstawaniem takich zbiorowisk oraz sukcesją zarośli na opuszczonych polach i łąkach. Biotopy podlegające sukcesji, gdzie zachodzą zmiany składu gatunkowego i struktury biocenoz są charakterystyczne dla występowania krocionoga piaskowego, który unika normalnie użytkowanych pól uprawnych.

Krocionóg piaskowy nie jest szkodnikiem sanitarnym jak również szkodnikiem roślin uprawnych w związku z czym nie opracowano w zaleceniach przy jego zwalczaniu zasad stosowania środków ochrony roślin w uprawach polowych. Według profesora Tracza z SGGW krocionogi należą do pożytecznych organizmów żywiących się szczątkami organicznymi pochodzenia organicznego. Przyczynami wędrówek krocionogów są więc występujące na danym obszarze warunki klimatyczne, źródła pożywienia wokół ich siedlisk mające wpływ na proces dalszego rozmnażania. Ze względu na zdolności przystosowania się do zmiennych warunków pogodowych tolerują zarówno zimno i ciepło, a także środowiska suche i mokre. Stanowi to więc o występowaniu m.in. na terenie naszej gminy dogodnych miejsc do rozwoju populacji krocionoga piaskowego i sprzyjają to jego ekspansji na dalsze, nawet odległe tereny. Reakcją obronną jest zwijanie się krocionogów w kłębek, a u niektórych gatunków występuje wydzielanie trującego płynu o nieprzyjemnym zapachu.

Pomimo, że nie opisano dotychczas przypadków zarażenia ludzi lub zwierząt przez krocionogi należy unikać bezpośredniego kontaktu z krocionogami (skóra, oczy). Wydzielina krocionogów powoduje zmiany na skórze w postaci przebarwień utrzymujących się kilka miesięcy. Wskazane jest, zatem zachowanie przezorności przy obchodzeniu się z krocionogami i zwracanie uwagi na zabawy dzieci, zwłaszcza w miejscach obserwowanej zwiększonej liczebności krocionogów. Dotychczas próby dokładnego wyjaśnienia tych osobliwych zjawisk związanych z tymi zwierzętami jak do tej pory nie były możliwe.

1.Zwalczanie -Metoda inwazyjna

Środki chemiczne. Należy przestrzec przed stosowaniem do zwalczania krocionogów środków chemicznych. Ich skuteczność względem postaci dorosłych, co wykazały przeprowadzone testy laboratoryjne i próby polowe w kraju i zagranicą, jest bardzo niska lub krótkotrwała i może przynieść więcej szkody niż szybkich i oczekiwanych rezultatów. Badane preparaty wykazują natomiast wysoką toksyczność względem innych zwierząt. Stosowane owadobójcze pyretroidy (krocionogi nie są owadami!), jak na przykład środki zawierające α -cypermetrynę, są niebezpieczne dla środowiska, działają drażniąco na oczy i są bardzo toksyczne dla organizmów wodnych. Pomijając zagrożenie poważnym zatruciem ludzi, stosowanie na własną rękę tego typu preparatów podnosi przede wszystkim śmiertelność zwierząt odżywiających się krocionogami, prowadząc do efektu przeciwnego do zamierzonego tj. do wzrostu liczebności krocionogów.

Metoda inwazyjna opisywana w dostępnych materiałach polega na zwalczaniu krocionogów poprzez:

- a) Termiczne odkażanie gleby, w szczególności ziemi kompostowej, która jest dużym siedliskiem tych stawonogów. Zabieg wymaga użycia urządzeń do wytwarzania pary wodnej;
- b) Stosowanie granulatów doglebowych (np. Basudin 10 GR i Diazinon 10 GR w ilości 80-120 kg na ha -środek IV klasy toksyczności wymieszany z glebą. W/w środki zalecane są do zwalczania szkodników glebowych(pędraki, drutowce, opuchlaki) jakimi nie są krocionogi;
- c) Opryskiwanie zewnętrznych ścian budynków preparatami chemicznymi do wysokości jednego metra wraz z pasem przylegającym terenu o szerokości dwóch metrów. Zabiegi należy powtarzać w odstępach kilkudniowych;
- d) Stosować właściwe nawożenie mineralne oraz wapnować pola;

Uwaga: Wymienione w punkcie b środki chemiczne a także inne przytaczane w publikacjach np. Alfasekt 050 s.c., K-othrine, Scorpion, Empire 20, Solfac WP 10, Penta 250 FS nie są środkami do zwalczania krocionogów tzn. że nie uwzględniono ich w doborze środków do zwalczania krocionogów (informacja uzyskana z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa). Zastosowanie środków chemicznych będzie więc zabiegiem obronnym ewentualnie utrudniającym dalsze rozprzestrzenianie się krocionogów biorąc pod uwagę fakt, braku sprawdzonej oceny skuteczności metody oprysku chemicznego.

W przypadku zastosowanie zapobiegawczo środków chemicznych usługa może być zrealizowane wyłącznie przez specjalistyczną firmę uprawnioną do wykonywania takich zabiegów. Koszt zabiegu 1 posesji i terenu przyległego łącznie do 1000 m² wynosi 300 złotych.

2.Wrogowie naturalni krocionogów.

Należą do nich m.in. żaba moczarowa i żaba trawna, ropucha szara, niektóre ptaki, jak np. szpak i cierniówka, a także jeże.

3. Najbardziej skutecznymi metodami ich zwalczania są metody nieinwazyjne tj..

1. Dbłość o właściwy stan higieniczno – sanitarno - przyrodniczy posesji, poprzez:
 - a) Regularne koszenie trawy;
 - b) Usuwanie gałęzi drzew i pnączy przylegających do budynków, opadających owoców;
 - c) Uporządkowanie posesji poprzez usunięcie resztek roślinnych, żywnościowych, elementów stałych zmurzałych desek, co stwarza dogodne warunki wilgotnościowe dla rozwoju krocionogów;
 - d) Dbłość o czystość i szczelność pojemników na odpady komunalne z uwzględnieniem ich regularnego opróżniania.
 - e) Niszczenie kryjówek i miejsc wylęgu larw.
2. Naturalne sposoby zwalczania:
 - a) Budowanie pułapek nęcących, polegających na umieszczeniu w zagłębieniu terenu bulw ziemnych lub marchwi, wokół których gromadzą się krocionogi. Po kilku dniach pułapki należy usunąć i zniszczyć.
 - b) Rozkładanie przynęt pochodzących z otrąb, cukru i insektycydu. Można zastosować również pokrojoną sałatę lub rzodkiewkę opryskaną foschlorem płynnym 25. Przynęty po kilku dniach usunąć i zniszczyć.
 - c) Wskazane jest codziennie sprzątanie i zmiatanie krocionogów.

- d) Krocionogi można uśmiercić wrzątkiem pod warunkiem umieszczenia ich w grubych workach foliowych celem przekazania do spalarni odpadów poszpitalnych i weterynaryjnych.
- e) Proponuje się w okresie wędrówek krocionogów montowanie na ścianach budynków (na wysokości około 10 cm) odwróconych rynien lub innych profilowanych listew o gładkiej powierzchni. Jeżeli warunki terenowe pozwalają, można wokół budynku wkopać niski ekran ze sztywnej, gładkiej folii. Jego płaszczyzna powinna być lekko pochylona na zewnątrz i co najmniej o 10 cm przewyższać poziom gruntu lub trawnika, a ewentualne paliki podtrzymujące muszą być wbite od strony budynku.
- f) Utrzymywanie terenów rolniczych w Użytkowaniu (koszenie, uprawa) lub przynajmniej wykaszanie lub zaorywanie ugorów na pasach o szerokości kilku metrów, utrzymywanie rowów, utrudnia krocionogom wędrówki i bytowanie na danym terenie. Ogrodzenia ażurowe, z prześwitami 12 cm nad powierzchnią terenu zapewniają dostęp jeżom i innym niewielkim zwierzętom, sprzymierzeńcom w zwalczaniu krocionogów.

W związku z powyższym Gmina Dąbrowa Górnicza nie planuje podjęcia działań zmierzających do przeprowadzenia masowej akcji chemicznego zwalczania krocionogów, która w świetle przytoczonych informacji nie gwarantuje skuteczności w zwalczeniu masowego ich występowania. Zaproponowane w punkcie 3 metody nieinwazyjne to najlepsze znane działania profilaktyczno-higieniczne mające na celu niedopuszczenie do obecności i rozwoju omawianych organizmów zwierzęcych na posesjach i w budynkach. Dlatego szczególnie należy zwrócić uwagę na zapewnienie owadoszczelności pomieszczeń oraz utrzymywanie w czystości terenów wokół domostw co wpływa na niepokojenie krocionogów oraz powoduje usuwanie źródeł pożywienia. Profilaktyka polega więc na tworzeniu warunków utrudniających bytowanie krocionogów i odcięcie ich od dostępu do wody, pokarmu, likwidowaniu kryjówek i skupisk.

Zamieszczone w odpowiedzi na Pani interpelację informacje służą więc indywidualnemu niszczeniu krocionogów na terenach prywatnych posesji jako najbardziej efektywne metody ich zwalczania.

Z-CA PREZYDENTA MIASTA
Paweł Gacyła

Do wiadomości:

1. Biuro Rady Miejskiej
2. Wydział Administracyjny - Referat Organizacyjny